

Kim Komljanec:
PANDORINA SKRINJICA

DRAMATIS PERSONAE*

PROMETEJ – igrana vloga

EPIMETEJ – igrana vloga

ČLOVEK – lutka

PANDORA – igrana vloga

ZEVS – lutka ogromnih rok in glas (off)

TIHI GLASEK – lutka/vizualni efekt (METULJI) in glas (off)

VEČ RAZLIČNIH GLASOV IN ZVOKOV IZ SKRINJICE (lahko posnetih)

*Uprizoritev je izvedljiva z najmanj tremi igralci/lutkovnimi animatorji, številčnejša ekipa pa dopušča več izraznih možnosti.

Prvi prizor: SKRINJICA

Na sredini prizorišča luč osvetli skrinjico, dovolj veliko, da bi se v njej lahko skrival majhen mucek. Pobarvana je v prepoznaven vzorec z grškimi motivi. Vstopi Pandora. Zagleda skrinjico in takoj steče k njej.

PANDORA: Oho!

Poklekne k njej in jo skuša odpreti, a pokrov se ne vda.

PANDORA: Hmm ...

Poskusi še enkrat. Brez uspeha. Na več načinov skuša skrinjico odpreti: Vzame jo v naročje in z obema rokama skuša ločiti pokrov od škatle. Obrne jo okrog in še enkrat poskusi. Nato skrinjico položi na tla, stopi za njo, z rokama zgrabi pokrov, z nogama pa se upre v skrinjico. Nobena metoda se ne obnese, zato Pandora odloži skrinjico nazaj na prvotno mesto in že hoče oditi. Z roko zamahne, češ »Saj je vseeno!«, ravno takrat pa nekaj zavoha. Vonj jo vodi nazaj k skrinjici. Prevoha vse površine in najde v skrinjici drobno odprtino, ravno dovolj veliko za njen prst. Skrinjico prime v roke in od daleč pogleda skozi luknjico. Povoha. Prisloni uho in posluša. Zasliši se milo cviljenje, podobno mijavkanju mlade muce ali kužka (a ne točno prepoznavno). Pandora se razneži.

PANDORA: Oooo!

Počasi se z obrazom približa skrinjici, nasloni si jo k licu in jo objame kot dojenčka. Cvilež se nadaljuje in postane manj tožeč, bolj zadovoljen, Pandora zamrmra nekaj taktov otroške uspavanke in cvilež se ji v petju pridruži. Nato Pandora v luknjo vtakne prst, da bi bitje, ki se skriva v skrinjici, pobožala. A kakor hitro da prst v luknjo, se iz skrinjice zasliši strašen, zelo glasen rjovež.

PANDORA: Haaa!

Pandora se ustraši, umakne prst in skrinjica pade na tla. Nekaj trenutkov je Pandora čisto pri miru, zre v skrinjico. Nato se ji počasi spet približa in se je od daleč dotakne. Skrinjica pri tem zatrobi kot klovnov nos. Pandora se nasmehne. Še enkrat dregne skrinjico s prstom. Skrinjica spet zatrobi. Pandora se zdaj na glas zasmeye. Spet se opogumi in skrinjico zdaj dregne dvakrat zaporedoma. In skrinjica dvakrat zatrobi. Pandora se zasmeye, se opogumi, stopi čisto zraven k skrinjici in se je dotakne s celo dlanjo. Tokrat pa skrinjica spet zarjove, še glasneje kot prvič. Pandora se ustraši in pobegne z odra. Tema.

In čez trenutek spet luč, ki na mestu, kjer je prej stala skrinjica, zdaj osvetli pokončno posodo, podobno amfori, porisano s popolnoma enakim vzorcem kot skrinjica in prav tako zaprto s pokrovom.

Vstopi Pandora, zagleda amforo in se namršči. Nekaj se ji ne zdi čisto prav. Od daleč s palcem premeri posodo, kot da bi jo hotela izmeriti za risanje. Odkima. Stopi naokrog in posodo premeri še z druge strani, z drugim palcem. Spet odkima. Nato se približa posodi in se je dotakne. Iz posode se zasliši čudovit ženski glas z mamljivo pesmijo, ki spominja na pesem morskih siren. Glas odmeva, kot da bi prihajal iz velikanske marmornate dvorane. Pandori je všeč, zato se odloči odpreti pokrov, ki pa se tudi ob močnih sunkih ne loči od posode. Pandora nekaj časa poskuša odpreti posodo, a ji ne uspe. Nato gre s prizorišča in se vrne z dletom in velikim kladivom. Dleto vstavi med pokrov in posodo in s kladivom rahlo potolče po ročaju dleta. Iz posode se zasliši človeški glas: »Auu!« Pandora se zdrzne in reče proti posodi:

PANDORA: Oprosti.

Poslušaj. Tišina.

PANDORA: A lahko prideš ven?

Tišina.

PANDORA (*glasneje*): Heej!

Potrka na posodo. Tišina. Pandora skomigne in spet skuša odpreti posodo z dletom in kladivom. Iz posode: »Auuu! Boli!«

PANDORA: Ja, pa odpri že!

Tišina. Pandora še enkrat potrka.

A je kdo doma?

Ni odgovora. Pandora še enkrat poskusi z dletom in kladivom. Tokrat se iz posode zasliši glasen stok, ki ne zveni človeško. »Au! Ouuu!«

PANDORA: Haa!

Pandora se ustraši in pobegne s prizorišča.

Tema. Čez nekaj trenutkov luč osvetli skrinjico, ki je zdaj spet skrinjica (!), le da precej manjša, kot prvotno (velika približno toliko kot cigaretna škatlica, a v popolnoma enakih razmerjih kot večja skrinjica). Vstopi Epimetej. Zagleda skrinjico in takoj pristopi.

EPIMETEJ: Oho!

Pobere skrinjico z eno roko in jo takoj hoče odpreti. Iz ozadja se zasliši glas Prometeja (zelo prisoten in blizu za razliko od glasov, ki prihajajo iz skrinjice in so skrivnostni, oddaljeni, ujeti).

PROMETEJ (*off*): Epimetej!

Epimetej se zdrzne, skrije skrinjico za hrbet.

EPIMETEJ (*nedolžno*): Ja?

PROMETEJ (*off*): Pusti.

EPIMETEJ: Kaj?

PROMETEJ (*off*): Daj, pusti, no!

EPIMETEJ: Uff!

Epimetej zavije z očmi, a vseeno uboga in odloži skrinjico nazaj na njeno mesto. Nato se s poudarjeno lahkotnim korakom oddalji od nje, potem se ustavi in po prstih prihititi nazaj do skrinjice, jo zgrabi in hoče takoj odpreti.

PROMETEJ (*še vedno off, zavpije*): Epimetej!

EPIMETEJ: Pa daj, no, Prometej, kako si vedel?

Prometej pride na prizorišče.

PROMETEJ: Moj brat si, poznam te, odkar si se rodil. Od vedno.

EPIMETEJ: A ne smem niti pokukat notri?

PROMETEJ: Ne.

EPIMETEJ: Ampak!

PROMETEJ: Pusti.

EPIMETEJ: Ampak –

PROMETEJ: Odloži, odkorakaj in niti ne pomisli več na to, da bi jo odprl.

EPIMETEJ: Kako pa veš, da –

PROMETEJ: Vem.

EPIMETEJ: Ampak, kaj pa če je notri kaj –

PROMETEJ: Nič lepega. Sploh ne razmišljaj o tem!

EPIMETEJ: Ampak –

PROMETEJ: Šššt! Pozabi. PO-ZA-BI!

Epimetej se vda.

EPIMETEJ: Ufff. Brez veze.

Prometej mu s prstom nakaže, naj se obrne in odide. Epimetej ga uboga in odide s prizorišča. Prometej mu sledi. Ko je Epimetej že v ozadju, v skrinjici nekdo kihne: »Apčih!« Prometej najprej reče:

PROMETEJ: Na zdravje!

Nato takoj dojame, da ni nikogar, ki bi lahko kihnil. Obrne se in sumničavo pogleda proti skrinjici. Ogleduje si jo od daleč. Nejeverno odkima in že hoče oditi, ko skrinjica še enkrat kihne, »Apčih!« pri tem pa kar malo poškoči. Prometej se spet obrne.

PROMETEJ: Na ... zdrav ... je?

GLAS IZ SKRINJICE: Hvala.

Prometej spet nejeverno odkima. Nato se približa skrinjici in jo pazljivo opazuje. Previdno približa roko in se je dotakne z enim prstom. Ker se nič ne zgodi, jo vzame v roke in si jo ogleduje z vseh strani. Izgleda povsem navadna skrinjica. Potrese jo, posluša, če je kaj v njej, a ničesar ni slišati. Skomigne z rameni in jo odloži.

GLAS IZ SKRINJICE: Pomagaj!

Prometej nejeverno pogleda skrinjico, nato okrog sebe. S prstom pokaže nase in vprašujoče pogleda skrinjico. Zelo tiho reče:

PROMETEJ (*tiho*): Jaz?

GLAS IZ SKRINJICE: Ujeli so me. Pomagaj.

Prometej se že odloči odpreti skrinjico, a se zadnji hip ustavi in jo spet odloži.

PROMETEJ (*skrinjici*): O, ne ne ne, to je pa finta.

GLAS IZ SKRINJICE (*milo*): Prosim? Pomagaj!

Prometej se zresni, še enkrat premisli in sklene, da bo odprl skrinjico, a ravno, ko jo vzame v roke, mu na glavo prileti kepa blata.

Drugi prizor: KREACIJA

PROMETEJ: Au!

Prometej odloži skrinjico in pogleda, od kod je priletelo blato. Izza vogla se prikaže Epimetej, ki se pretirano navdušeno reži.

EPIMETEJ: Ha ha ha ha!

PROMETEJ: To ni smešno.

EPIMETEJ: Kako da ne, poglej se! Ha ha ha!

Prometej si pobere blato z glave in v roki mečka kepo.

PROMETEJ (*resno*): Ha. Ha. Ha.

Epimetej se zasmee, misleč, da je Prometej le dojel, da je smešno.

EPIMETEJ: Ha-ha!

PROMETEJ (*še resneje*): Ha.

Epimetej dojame, da gre za grožnjo in se požene v beg.

EPIMETEJ: Aaaaa!

Prometej vrže za njim kepo blata, a takoj dobi v obraz novo. Razvije se prava bitka, tudi Prometej se zabava. Poiščeta si vsak svoje kritje in se obmetavata z blatom. Epimetej precej bolje cilja, Prometej se zato s svojim kritjem vred vse bolj približuje Epimetejevi »trdnjavi«. Nato pa Prometej pobegne med občinstvo in ravno, ko izgleda, da bo kepa blata priletela med gledalce v prvi vrsti, zavpije:

PROMETEJ: Neeeeee! Glej!

S prstom pokaže za Epimetejev hrbet, ta se obrne, s pogledom išče, kaj mu je Prometej pokazal, Prometej pa se medtem prikrade nazaj na prizorišče in ga zadane s kepo blata. Epimetej brez pomisleka prevrne Prometeja v lužo z blatom, nato pa takoj pobegne s prizorišča.

Prometej obsedi sredi blata, ki se mu cedi z glave po vsem telesu, na tla. Najprej samo vdano opazuje cedečo se packarijo. Nato si jo začne pobirati iz las in postopoma iz vsega skupaj naredi veliko kepo. Valja jo, oblikuje, mečka. Postopoma iz nje oblikuje torzo, doda mu noge, roke, glavo. Človečka, ki Prometeju ne sega niti do kolen, postavi na tla. Nato počepne njemu nasproti in ga pogleda.

PROMETEJ: Živjo.

Glina negibno molči. Prometej prime glavo in jo animira. Z narejenim glasom sam sebi odgovori.

PROMETEJ (z globokim glasom): Eeej. Živjo.

Glavi doda usta, raztegnjena v nasmeh. Še enkrat animira glavo in si tokrat odgovori s prijaznejšim glasom:

PROMETEJ (piskajoče): Živjo.

PROMETEJ: Hmm.

Prometej odkima, zmanjša nasmeh na obrazu svoje lutke in se uleže na tla na trebuh, nasproti nje. Glavo si podpre s komolcem, tako da je ravno v taki višini kot obraz Človeka. Z drugo roko animira Človekovo glavo.

PROMETEJ: Živjo.

PROMETEJ (kot Človek): Živjo.

EPIMETEJ (off): Kaj je zdaj, Prometej, a se ne greš več?

PROMETEJ: Pridi sem.

EPIMETEJ (off): Ja, ja, zato da me boš zadel, ne?

PROMETEJ: Pridi nekaj pogledat. Nekoga.

Epimetej takoj pokuka izza vogala.

EPIMETEJ: Koga?

Prihiti blizu.

EPIMETEJ: Uaa! Kdo je to naredil?

PROMETEJ: Jaz.

EPIMETEJ: Ja, pa kaj še!

PROMETEJ: Zaenkrat nič drugega.

(Nato animira Človeka, ki se obrne proti Epimeteju):

Živjo.

EPIMETEJ: Ha ha ha!

PROMETEJ: No, daj, pozdravi ga.

EPIMETEJ: Pa saj ni živ!

PROMETEJ: Kako da ne?

EPIMETEJ: Saj ne diha!

PROMETEJ: Ja, pa diha, poglej.

(Animira Človekov trup in roke, kot da globoko diha. Pri tem glasno, narejeno vdihava in izdihava.)

EPIMETEJ: **Ti ga premikaš!**

PROMETEJ *(spusti lutko in vstane)*: Ja, in?

EPIMETEJ: Brez veze. Greva se rajši obmetavat.

Epimetej zgrabi glavo lutke, da bi jo vrgel v Prometeja.

PROMETEJ: Čakaj!

Epimetej se ustavi. Prometej zdaj naravno vdihne in izdihne svoj dih proti glavi lutke. Ta ujame dih in oči ji zaživijo. Prometej pošlje še en svoj dah. Človekova glava oživi v Epimetejevi roki in se razgleduje naokrog.

EPIMETEJ *(se ustraši)*:   Uou!

Prometej dahne še proti telesu. Epimetej glavo položi na ramena okornega torza. Človek oživi. Sprva kašlja in se naravnava, kot da bi se skušal pretegniti po neudobnem spancu. Prometej ga opazuje z zadovoljnim nasmeškom, Epimeteja vse skupaj zelo plaši.

EPIMETEJ: Pro-

PROMETEJ: Pššš!

Človek se preteguje.

EPIMETEJ: To ni v redu, to je malo čudno ...

PROMETEJ *(šepetaje)*:   Pssst! Tiho! Preplašil ga boš!

EPIMETEJ: Jaz njega?

Človek zazeha. Potem obrne glavo proti Epimeteju in prijazno reče:

ČLOVEK: Živjo!

Epimetej je čisto trd od strahu. Strmi v Prometeja.

EPIMETEJ *(Prometeju)*:   On ... On ... On govori.

Prometej navdušeno prikima.

PROMETEJ: A mu ne boš odzdravil?

Epimetej glasno pogoltne slino in zbere pogum, da pogleda Človeka.

EPIMETEJ: Živ - jo?

Človek se zasmeje, nato se obrne k Prometeju.

ČLOVEK: Živjo!

PROMETEJ: Živjo!

Tretji prizor: OGENJ

Človek radovedno pogleduje okrog sebe. Nato zagleda nekaj in odločno zakorači v izbrano smer. Epimetej je še vedno na trnih.

EPIMETEJ: On ... on ... Kam pa gre?

ČLOVEK (*Epimeteju*): Glej. Blato.

EPIMETEJ: Mhm.

Človek pobere drobno kepico blata in jo igrivo vrže v zrak, da se razpaca po tleh.

ČLOVEK (*se namuzne*): Spljat. Ha ha.

EPIMETEJ (*se tudi začne zabavati*): Ha ha!

Človek zdaj pogleda svoje roke in jih dvigne in spusti. Preizkuša različne gibe, ki jih zmore njegovo telo: najprej premika roke, nato torzo, potem noge. Pri tem se ves čas spogleduje z Epimetejem, ta pa ga zdaj naklonjeno opazuje, ga posnema in spodbuja. Ko so na vrsti noge, Epimetej reče:

EPIMETEJ: Najpomembnejši je pa tale gib: glej.

Pokaže, kako se brcne žogo. Človek ponovi.

EPIMETEJ (*Prometeju*): Daj, podaj nama žogo.

Prometej prinese nogometno žogo, ki je seveda prevelika za Človeka. Epimetej to takoj dojame in iz žepa potegne manjšo žogico.

EPIMETEJ: Kaj pa tale?

Človek brcne žogo, Epimetej jo z nogo ustavi in mu jo poda nazaj. Človek pa spet njemu. Igrati se pridruži še Prometej. Zabavajo se. Človek sprva samo stoji in brca, nato naredi nekaj korakov proti žogi, čez čas pa že teče. Epimetej je vse bolj zavzet za igro. Ena od »trdnjav« izza katerih sta se s Prometejem prej obmetavala, zdaj služi kot gol. Po nekaj podajah Človek brcne žogo v gol.

EPIMETEJ: Goooo! To! Bravo!

Vsi trije se zadihani usedejo na tla.

EPIMETEJ (*Prometeju:*) Gol je dal, gol je dal, ta ... stvor ...

PROMETEJ: Človek.

EPIMETEJ: Človek je dal gol! Juhuuuu!

ČLOVEK: Gol! Ha ha!

EPIMETEJ: A gremo še eno?

ČLOVEK: Ne. Čas. Dolg. Čas.

EPIMETEJ: Kako to misliš? Po enem голу ti je dolgčas? Ampak ta igra ... to igramo že od nastanka sveta ... Še od prej! ... Od vedno! Daj, gremo še eno, no. Daj no, tvoja žoga!

Epimetej mu poda žogo, a Človek samo odkima in skloni glavo.

EPIMETEJ: No, pa nič.

Epimetej se začne sam igrati z žogo. Človek sedi na tleh, objema svoja kolena. Prometej sedi ob njem. Sonce zahaja, vse bolj temno je. Človek pogleduje okrog, pokaže proti zahajajočemu Soncu.

ČLOVEK: Kaj pa ta žoga?

PROMETEJ: Sonce?

ČLOVEK: Kam gre?

PROMETEJ: Zahaja. Kmalu bo noč.

ČLOVEK: Ne maram.

PROMETEJ: Česa? Teme?

Človek pokima.

Pa saj bo jutri spet vzšlo. In bo spet svetlo in toplo.

Človek odkima in začne nabirati solze kot majhen otrok.

ČLOVEK: Ne maram.

PROMETEJ: Ne jokati.

Človek začne ihteti.

PROMETEJ: Joj, ne, res ne jokati. Vsaj ne tako, zares, s solzami.

Človek plane v jok.

Ne, no, iz blata si in ...

Človek še glasneje in bridkeje zajoka.

No, ne iz blata, iz gline! In solze, voda ... ne boš več tak, kot si ...

Človek še kar joka. Pristopi Epimetej.

EPIMETEJ: Kaj mu pa je?

PROMETEJ: Boji se teme.

EPIMETEJ: Ej, mali, ne jokati, no. Čakaj, ti bom –

Epimetej iz žepa vzame robec in se skloni k Človeku, da bi mu obrisal solze.

PROMETEJ: Ne!

Prometej je prepozen. Epimetej je z robcem razmazal Človeku obraz, da ima zdaj namesto oči in ust na glavi samo veliko packo.

EPIMETEJ: Ups. (*Prometeju*) Oprosti.

PROMETEJ: Jaz? Jaz naj ti oprostim? Kaj pa tale?

Človek spet zajoka, a tokrat bolj neartikulirano.

EPIMETEJ: No, jokati še vedno zna. Saj to je bil jok, ane?

PROMETEJ: Ko bi ti kdaj malo pomislil, predno narediš kakšno stvar!
Neumnost. Itak delaš same neumnosti.

EPIMETEJ: Jaz? Jaz delam neumnosti? Kdo je pa očetu vžigalice skrnil?

PROMETEJ: Jaz. Bravo! Epimetej, bravo! Hočem reč ... Bravo jaz! Bravo
Prometej! Vžigalice!

Prometej poklekne k Človeku in ga prime za deformirano glavo.

Hej, poglej tole.

Človek še enkrat neartikulirano zajoče.

Aha. Oči.

Prometej Človeku spet oblikuje oči, nos, usta. Človek neha jokati.

No, zdaj pa poglej tole.

*Prometej iz žepa vzame škatlico vžigalic in eno prižge. Prometej, Epimetej in Človek
negibno strmijo v plamen.*

Aa?

EPIMETEJ: Uaaa!

PROMETEJ: Pa kaj se ti čудиš, saj ti si to že videl!

EPIMETEJ: Ja, vem, ampak, ogenj, kar tako, iz žepa. Uaa.

PROMETEJ (*Človeku*): Kaj misliš?

ČLOVEK: A mi daš?

PROMETEJ: No, ne vem, če ... To je še kar nevarno.

EPIMETEJ: Pa daj mu, no, to je tako, kot da bi imel Sonce za s sabo. Toplo,
svetlo, kaj še drugega rabiš?

PROMETEJ: No, ne vem ...

ČLOVEK (*navdušeno prikimava*): Mi daš?

EPIMETEJ: Daj mu, no, preden spet začne jokati!

PROMETEJ: Ja, prav no, samo previden bodi.

*Prometej Človeku poda še gorečo vžigalico, ki jo ta prime kot baklo. Navdušeno koraka z
njo in odide s prizorišča.*

EPIMETEJ: Glej ga, glej ga, on gre ...

PROMETEJ: Ja ... Amm ...

EPIMETEJ: Pa kaj si ti naredil! Ogenj si mu dal! Pa to je ... On se je šele dobro hodit naučil!

Strašansko zagrmí in se zabliska.

PROMETEJ: Ups, tole se pa ne bo dobro končalo.

Četrty prizor: NEVIHTA

Grmenje.

EPIMETEJ: Aaaa! Kaj je to? Kdo se tako jezi!?

PROMETEJ: To? Nekdo ne najde vžigalic.

EPIMETEJ: Kdo? Ojoj! Oče Zevs! Ogenj si mu ukradel!

PROMETEJ in EPIMETEJ v en glas: Oče Zevs!

Spet strele in grmenje. Začne se grozljiva, glasna nevihta.

EPIMETEJ: Jooj, pa je res jezen.

PROMETEJ: Jap.

EPIMETEJ: Beživa! Prometej, pridi!

PROMETEJ: Nima smisla. Saj veš, da oče Zevs vse vidi in vse ve. Vedno me takoj najde, ko se gremo skrivat.

Zapiha močen veter, ki Prometeja in Epimeteja skoraj odnese s prizorišča. Odnáša jima stvari iz žepov, sezuje jima čevlje.

EPIMETEJ: Aaaa! Prometej, pomagaj!

PROMETEJ: Kako?

Odnese žogo, ki je še ostala na prizorišču. Epimetej jo skuša ujeti, zato še njega odnese s prizorišča.

EPIMETEJ: Prometeeeeeej!

PROMETEJ: Epimeteeeeeej!

V nevihti Prometeja zgrabijo ogromne črne dlani, ki ga pritisnejo ob steno in vklenejo v okove. Prometej se še nekaj časa upira, nato pa ga temni oblak povsem prekrije in zaduši njegovo vpitje. Tema.

Peti prizor: DARILO

Luč na odru razkrije velikansko darilo, zavito v darilni papir in zvezano z velikansko pentljo. Vstopi Epimetej s Človekom v naročju. Darila sprva ne opazi.

EPIMETEJ: Saj se boš igral z mano, ane?

ČLOVEK: Ja?

EPIMETEJ: Ker Prometeja ne bo nazaj.

ČLOVEK: Ne bo?

EPIMETEJ: Ne. Oče Zevs ga je ZA VEDNO vklenil na skalo.

ČLOVEK: Vedno?

EPIMETEJ: **Za** vedno. Ja, za vedno. Do petka in potem še za cel vikend in potem spet od ponedeljka naprej. Do konca življenja, no, vseh življenj, ker Prometej itak ne bo nikoli umrl.

ČLOVEK: Ooo. bogi. A mi daš sonce?

EPIMETEJ: A misliš vžigalice? A jih nimaš več?

ČLOVEK: Imam. Ampak ... Še!

EPIMETEJ: A nisi slišal, kako je bil Prometej kaznovan, ker ti jih je dal? A bi rad, da tudi mene oče Zevs na skalo vklene?

ČLOVEK: Neee.

EPIMETEJ: No, potem pa nehaj s tem ognjem. Zdaj sva samo še midva. In morava držat skupaj.

ČLOVEK: Za vedno?

EPIMETEJ: Ja!

ČLOVEK: A lahko zdaj grem?

EPIMETEJ: Kam?

Človek skomigne z rameni.

EPIMETEJ: Daj no, a ne razumeš? Prometej je moj brat, poznam ga že ...

ČLOVEK: Za vedno?

EPIMETEJ: Ne ne za vedno. Od vedno.

ČLOVEK: Od vedno – ne za vedno.

EPIMETEJ: Ja, za vedno. Brata imaš za vedno.

ČLOVEK: Za vedno?

EPIMETEJ: Ja. No, pa tudi nezavedno. Brata imaš od vedno za vedno. Tudi če se z bratom na smrt skregaš, si še vedno njegov brat.

ČLOVEK (*prikima*): Še vedno.

EPIMETEJ: Ja. A veš. Ali pa sestra. Sestre so tudi za vedno. Midva bi lahko bila brata, če hočeš?

ČLOVEK: Za vedno?

EPIMETEJ: Ja!

ČLOVEK: Na- a.

EPIMETEJ: Pa daj, no, lahko bi pazila eden na drugega, tko kot je Prometej vedno pazil name. Da nisem kakšne neumnosti naredil. Kaj praviš? Brata?

ČLOVEK (*s prstom pokaže na veliki zavoja za Epimetejevim hrbtom*): Glej, darilo!

EPIMETEJ: Uu, pa res!

Epimetej se z zanimanjem približa darilu, Človek pa se brž odkrade stran.

Šesti prizor: LJUBEZEN NA PRVI POGLED

Epimetej se približa darilu in ga počasi, z užitkom odvijje. V njem je Pandora, ki je sprva videti kot kip in stoji na podstavku, z enakim vzorcem kot skrinjica / amfora iz prvega prizora. Epimetej pri odvijanju darila ohrani trak, iz katerega je narejena pentlja, in ta trak ovije Pandori okrog pasu.

Pandora je sprva negibna kot kip, Epimetej jo v tišini opazuje in občuduje. Nato se je previdno dotakne in v tem trenutku se zasliši plesna glasba in Pandora skoči s podstavka, zapleše in Epimetej pleše z njo. Namesto za roke jo drži s trakom, a Pandora se skozi ples izmuzne iz zanke in nekaj časa sta povezana tako, da vsak na enem koncu drži trak, nato pa Pandora v plesu z roko prikaže škarje in »prereže« trak, da ta pade na tla. Ples med Pandoro in Epimetejem se zdaj nadaljuje bolj enakovredno, postopoma ona zasije v vsej svoji gibčnosti, zabavnosti, simpatičnosti in lepoti. Ko je glasbe konec, se Pandora Epimeteju prikloni in ponudi roko.

PANDORA: Pandora. Me veseli. Ti si pa ... Epimetej, kajne?

Epimetej je brez besed in se od očaranosti sesede na tla.

Sedmi prizor: **SKUŠNJAVA**

Pandora ponudi Epimeteju roko in namigne proti skrinji (ki je prej služila kot njen podstavek).

PANDORA: No, a bova odprla?

EPIMETEJ: Kaj pa je?

PANDORA: Ne vem! Zevs je rekel, da je strašansko presenečenje!

EPIMETEJ: Zevs?

PANDORA: Ja, On me je prosil, da ti tole prinesem. No, a odpreva? Daj no, jaz
ne morem več čakati!

EPIMETEJ (*neodločno*): No, pa dajva ...

Epimetej in Pandora se približata skrinjici, da jo bosta odprla, ko priteče Človek.

ČLOVEK: Neeeeee!

EPIMETEJ: O, kje si pa ti bil, bratec moj?

ČLOVEK: Pri bratu.

EPIMETEJ: Pri tvojem bratu? Pri mojem bratu?

ČLOVEK: Pri tvojem bratu.

PANDORA: Koliko bratov pa vidva imata?

ČLOVEK: Pri Prometeju. Je rekel ... (*naučeno*;) "Nikoli odpreti Zevsovega
darila."

EPIMETEJ: Nikoli?

ČLOVEK: Nikoli!

PANDORA: A daj no! Nikoli?

ČLOVEK: Nikoli. Za vedno.

EPIMETEJ: Za vedno. Hvala, bratec moj.

Epimetej pobere trak, iz katerega je bila narejena pentlja, in z njim preveže skrinjo, da je ne bi mogel nihče odpreti.

PANDORA: A ti to resno?

EPIMETEJ: Ja. (*Človeku*) Pomagaj mi.

Človek mu pomaga.

PANDORA: To se sploh ne spodobi, da vesta.

Epimetej in Človek vežeta skrinjo.

PANDORA: Da ne odpreš darila.

ČLOVEK: Nikoli.

PANDORA: Pa daj, no, mene pa zanima, kaj je notri. Taka lepa škatla.

EPIMETEJ: Skrinja.

PANDORA: Ja, zavezana. Zaklenjena. Bog ve, kaj je noter.

ČLOVEK: Bog Zevs ve.

PANDORA: Če ti je poslal darilo, ga je najbrž poslal zato, da bi ga odprl, a ne?

Epimetej in Človek dokončata zavezovanje.

EPIMETEJ: Hvala.

Človek odide.

PANDORA: Kaj pa če ... Kaj pa če ne odpreva, ampak samo pogledava, kaj je notri?

EPIMETEJ: Neee. Če je Prometej rekel, da ne, potem ... rajši ne.

PANDORA: Pa če bi samo pokukala?

EPIMETEJ: Kaj pa vem ...

PANDORA: Daj no, saj se ne bova niti dotaknila, samo čisto malo bova odprla in pokukala noter. Daj no ... saj vem, da si tudi ti želiš.

EPIMETEJ: Zanima me, ampak ...

PANDORA: Ja, no, mene tudi! Dajva, no!

EPIMETEJ: No prav, ampak brez dotikanja, velja?

PANDORA: Brez dotikanja.

Epimetej razveže trak.

PANDORA: Yesss!

Pandora in Epimetej položita roke na pokrov, da ga bosta dvignila, ko priteče Človek.

©Kim Komljanec

kim.komljanec@gmail.com

ČLOVEK: Prometej je rekel NE!

Beseda »NE« odmeva, kot da jo je od daleč zavpil sam Prometej s skale. »Ne! Ne! Ne!«

Epimetej in Pandora se ustavita in se spogledata. Epimetej skomigne z rameni.

EPIMETEJ: Ne.

PANDORA: Okej, pa ne.

Odideta vsak v svojo smer.

ČLOVEK: Uff, to je bilo pa blizu.

Človek si obriše pot s čela in si pri tem povsem spacka obraz.

ČLOVEK: Ah, pa ne že spet!

Odide. Tema.

Osmi prizor: V SKUŠNJAVI JE VSAK SAM

In čez nekaj trenutkov spet luč. Skrinjica je zdaj spet drugačne oblike, tokrat je čisto ozka in pokončna. Vstopi Pandora. Opazi, da je skrinjica spet drugačna.

PANDORA: Oo! Čakaj, čakaj ...

Stopi k skrinjici in se pomeri ob njej. Skrinjica je tako visoka, da Pandora ne doseže do njenega vrha. Pandora se steguje, stopi na prste, skače, da bi dosegla vrh, a neuspešno. Nato se odloči ...

PANDORA: Eh ...

... in prevrne skrinjico. Ko ta pada, se sliši zvok padajočih tonov na klavirju (glissando). A skrinjica ne obleži na tleh, temveč se postavi nazaj pokonci.

PANDORA: Hej!

Pandora jo ponovno prevrne. Skrinjica spet pade in se spet pobere. Pandora poskusi še enkrat, tokrat skrinjico ujame, ko je na tleh, in jo drži z enim prstom. S prsti nato "hodi" po dolžini skrinjice, pri tem pa se skrinjica odziva kot klaviatura – vsak "korak" zazveni v enem tonu. Pandora se zamoti in zabava z igranjem "klavirja", dokler nenadoma eden od prstov ne zazveni v prazno. Pandora poskusi spet in spet, a skrinjica ne da od sebe nobenega glasu. Pandora se odloči, da bo poiskala, kam se je glasba izgubila.

PANDORA: Ja, kam se je pa zdaj izgubila?

Tik preden Pandora odpre skrinjico, vstopi Epimetej.

EPIMETEJ: Ahem.

Pandora nedolžno pogladi skrinjico in jo postavi nazaj pokonci.

PANDORA: Kaj?

EPIMETEJ: Nič.

Tema.

In čez nekaj trenutkov spet luč. Skrinjica je zdaj okrogla kot sodček. Vstopi Epimetej. Žvižga. Približa se skrinjici, da bi jo odprl. Zasliši se oddaljeni glas Prometeja z odmevom.

PROMETEJ (*off*): Epimetej -ej -ej -ej!

Epimetej se zdrzne, skrije skrinjico za hrbet.

EPIMETEJ (*nedolžno*): Ja?

PROMETEJ (*off*): Pusti -ti -ti -ti.

EPIMETEJ: Kaj?

PROMETEJ (*off*): Daj, pusti, no -o -jo -jo!

EPIMETEJ: Uff!

Epimetej zavije z očmi, a vseeno uboga in odloži skrinjico nazaj na njeno mesto. Nato se s poudarjeno lahkotnim korakom oddalji od nje, potem se ustavi in po prstih prihiti nazaj do skrinjice, jo zgrabi in hoče takoj odpreti.

PROMETEJ (*še vedno off, zavpije*): Epimetej -ej!

EPIMETEJ: Pa daj, no, Prometej, kako si pa zdaj vedel?

PROMETEJ (*off*): Najin oče je Zevs in tule s svoje skale imam kar dober razgled.

EPIMETEJ: A lahko vsaj pokukam?

PROMETEJ (*off*): Ne! (*odmev:*) Ne! Ne! Ne!

EPIMETEJ: Ampak!

PROMETEJ (*off*): Pusti! -ti -ti -ti!

EPIMETEJ: Ampak –

PROMETEJ: Šššt! Pusti. Pozabi. Za vedno! –dno -dno -dno!

EPIMETEJ: No, prav.

Epimetej ves poklapan odide. Tema.

In čez nekaj trenutkov spet luč. Skrinjica je tokrat ovalna, še vedno pa porisana z enakim vzorcem. Vstopi Pandora. Opazi, da je skrinjica spet drugačna. Približa se ji, z roko pogladi pokrov, nato jo skuša odpreti. Ne gre. Nežno potrka. Nič. Močnejše potrka, še vedno nič. Pandora si od blizu natančno ogleduje skrinjico, da bi ugotovila, kako bi se jo dalo odpreti. Ničesar ne najde. Nato se usede nanjo kot na konja. Skrinjica poskoči in vrže Pandoro s sebe, kakor konj iz sedla.

PANDORA: Au! Pa od kod – Kje – Kdo –

Z vso silo udari s pestjo po skrinjici, skrinjica pa skoči in podre Pandoro na tla, na hrbet, ji skoči na prsi in iz nje se zasliši grozeč globok glas:

GLOBOKI GLAS IZ SKRINJICE: Odpri me, če si upaššš!

PANDORA: Aaaa!

Pandora zavrešči, brca z nogami, se osvobodi izpod skrinjice in steče s prizorišča. Tema.

In čez nekaj trenutkov spet luč. Skrinjica je zdaj takšne oblike kot čisto na začetku predstave (škafel, dovolj velika, da bi se v njej skrival mucek ali kužek). Vstopi Epimetej. Opazi, da je skrinjica drugačna. Hoče iti mimo, a se skrinjica dvigne na majhnih nogicah in se mu postavi na pot.

EPIMETEJ: Hej, kaj pa –

Zanima ga, a se zadrži in se nameni obkrožiti skrinjico in nadaljevati v svoji smeri. A skrinjica se mu zopet postavi na pot.

EPIMETEJ: Ne! Prostor!

Skrinjica se mu umakne in se postavi na svoj prvotni prostor. Pri tem se zasliši ubogljivo pasje cviljenje in sopenje.

EPIMETEJ: Pa kaj je tukaj notri?

Epimetej se približa skrinjici, da bi jo odprl. Vstopi Pandora.

PANDORA: Ahem.

EPIMETEJ: Ne, ne, saj nisem hotel.

Pandora ga strogo pogleda. Epimetej vstane z rokama ob telesu kot kraje obtoženi šolarček.

EPIMETEJ: Zacvilila je.

PANDORA: A daj?

EPIMETEJ: Res! Zdi se mi, da je notri nekaj živega. Mogoče jo morava osvobodit?

PANDORA. Mogoče.

Epimetej poklekne nazaj k skrinjici.

PANDORA: Razen če bi se ti mogoče zdelo prav, da najprej osvobodiš svojega brata?

EPIMETEJ: Pa res! Kaj bi rekel Prometej?! Pridi, greva.

Epimetej odide, Pandora ostane.

PANDORA (*proti skrinjici*): K nogi! (*Skrinjica se ne premakne.*) Poleg! (*Nič.*) Daj tačko! (*Nič*) Nekaj živega, ja pa kaj še. Mogoče so pa bonboni! Ali pa kakšna igračka? Uuu, mogoče je pa dobra vila! Ali pa konj! Ali pa oblak, iz katerega vedno sneži? Ali pa počitnice? Joooj, kaj pa če je polna čokolade? Ali pa sladoleda? In se bo stopil? (*Pomisli.*) Pa saj ne bo nihče vedel ...

Pandora odpre skrinjico. Nič se ne zgodi.

PANDORA: Hmmm ...

Deveti prizor: SKRINJICA JE ODPRTA

PANDORA: Saj sem vedela. Sploh nič ni noter.

Pandora se skloni v skrinjico.

PANDORA: Prav čisto nič. Beda.

Počasi se začne spuščati tema. Vstopi Epimetej.

EPIMETEJ: Kaj!? Kaj si naredila? Koza trapasta!

PANDORA: Ej! Jaz že nisem koza! Saj sploh nič ni bilo notri, kar poglej.

Epimetej pogleda v skrinjico.

EPIMETEJ: Kam si dala? Ukradla si!

PANDORA: Nisem ukradla, nič ni bilo noter!

EPIMETEJ: Lažeš!

PANDORA: Ne lažem!

Pandora nagne skrinjico proti Epimeteju, da bi ta lahko pogledal, kaj je v njej. Ko se Epimetej približa skrinjici, se ta sunkoma zapre in mu priščipne prste.

EPIMETEJ: Au! Nà!

Epimetej udari Pandoro.

PANDORA: Au! Zakaj pa to?

EPIMETEJ: Ti si mene prva!

PANDORA: Ne pa te nisem!

EPIMETEJ : Lažnivka!

PANDORA : Ne zmerjaj me!

Zasliši se oddaljeno grozeče bobnenje, vse temneje je.

PANDORA: Kaj se dogaja?

EPIMETEJ: Kaj si naredila s svetlobo?

PANDORA: Jaz!?! Kdo je dal tamalemu ogenj?

Polmrak. Samo snop svetlobe osvetljuje Pandoro, Epimeteja in skrinjico.

PANDORA: Pa kaj je to?

Pandora potegne skrinjico proti sebi in se skrije za njo. Epimetej potegne skrinjico proti sebi.

EPIMETEJ: Daj sem!

Svetloba se oži okrog njiju, oba se skušata skriti za skrinjo, ki pa je premajhna, da bi zaščitila oba. Bobnenje se približuje. Pandora potegne skrinjo proti sebi. Epimetej potegne skrinjo nazaj. Tako se nekaj časa pulita za skrinjo. Svetlobo prekinjajo kratke zatemnitve, vsakič je krog svetlobe ožji. Bobnenje, ki spominja na potres, plaz ali streljanje, je vse glasnejše.

EPIMETEJ: Daj sem!

PANDORA: Moje je!

EPIMETEJ: Moje!

PANDORA: Ne, pa ni!

Naenkrat se popolnoma stemni in ko se čez nekaj trenutkov spet vrne svetloba, se Pandora in Epimetej namesto za skrinjo, pulita za Človeka.

ČLOVEK: Auu! Boli!

EPIMETEJ: Bratec!

PANDORA: Človek!

V trenutku ga raztržeta in Pandori ostane v rokah Človekova glava, Epimeteju pa telo.

EPIMETEJ: Kaj si naredila!?

PANDORA: Jaz?! Kaj si pa ti naredil!?

Epimetej s telesa Človeka odtrže nogo in jo vrže proti Pandori. Pandora se umakne in proti Epimeteju zaluča Človekovo glavo. Epimetej izpuli še drugo nogo in jo z vso silo vrže v Pandoro.

EPIMETEJ: SOVRAAAŽIM TEEEEE!

Tokrat zadane in Pandora omahne v temo.

Popolna tišina.

Epimetej nekaj trenutkov negibno stoji na mestu.

Nato pobere Človekovo glavo in jo namesti nazaj na telo. Človeka drži v naročju kot dojenčka, a njegova glava se mrtvo odkotali na tla. Epimetej jo pobere in jo skuša spet pritrditi nazaj.

EPIMETEJ: Glino rabim, da ti izdelam obraz.

Pogleda okrog sebe.

Ni gline. Pa blato. Malo vode.

Ozre se naokrog.

Ni vode. Suša je.

Epimetej pogleduje naokrog.

Pa tako sem žejen.

Ozre se proti nebu.

Niti kaplje?

Epimetej pade na kolena in zajoče.

Snop svetlobe se prelije v medel polmrak, ki osvetli ves prostor. Pandora leži na tleh. Epimetej pogleda mrtvega Človeka v svojem naročju.

EPIMETEJ: Kako naj ti pomagam?

Zajoče.

Pandora! Pandora! Pomagaj!

Pandora se ne odziva. Epimetej zajoče in zavpije:

EPIMETEJ: Ne morem sam! Ne zmorem saaaaam!

Epimetej dolgo časa joče. Nato pogleda Pandoro in mrtvo telo Človeka. Tiho zaihti:

EPIMETEJ: Oprosti.

Epimetej z mrtvim Človekom v naročju odide.

Pandora dvigne glavo in pogleda za njim. Tudi ona tiho joče.

Deseti prizor : UPANJE

Pandora ihti. Iz skrinjice se oglasi tihi glasek.

TIHI GLASEK: Amm ... Še sem tu!

Pandora se obrne proti odprti skrinjici.

TIHI GLASEK: Nisem še umrlo.

Pandora se približa skrinjici in pogleda vanjo.

TIHI GLASEK: Vidiš, še me imaš.

PANDORA: Kdo pa si?

TIHI GLASEK: Upanje.

PANDORA: Upanje? Pa saj te sploh ne vidim!

TIHI GLASEK : Čisto majhno sem, a moja moč je velika. Lahko spremenim tudi najhujše na tem svetu. Poglej.

Iz skrinje prileti metulj, nekaj trenutkov obletava Pandoro, nato pa poleti navzgor v nebo, od koder čisto počasi pade ena sama kaplja dežja. Pandora ji sledi s pogledom. Vstopi Epimetej.še vedno objokan.

PANDORA: Epimetej, poglej!

Epimetej pristopi in pogleda v skrinjico, nato se s Pandoro spogledata in se eden drugemu nasmehmeta. Iz skrinje zdaj prileti na tisoče drobnih metuljev, kot da bi deževali, zasliši se zvok dežja. Epimetej poklekne k Človeku in mu pritrdi glavo na vrat. Pandora mu pritrdi noge, nato pa mu skupaj ponovno narišeta obraz. Pandora doda še nekaj podrobnosti. Človek oživi.

EPIMETEJ: Bratec!

ČLOVEK: Na-a. Sestrica.

EPIMETEJ: Sestrica!

PANDORA: Sestrica!

ČLOVEK: Od vedno!

Epimetej, Pandora in Človek se smeji.

PANDORA (*zavpije, da odmeva*): PROMETEJ!

PROMETEJ (*off, od daleč z odmevom*): Kaj –aj –aj?

PANDORA: Še je upanje! Še imamo upanje!

PROMETEJ: Kdo -o -o?

PANDORA: Jaz. Midva. Človek! Vsi mi ... ljudje! Še za bogove ga je zadosti!

*Prikažejo se velikanske Zevsove roke in metulji se jim usedejo na prste. Zasliši se gromki
a prijazni smeh Zevsa. »Ho ho ho!«*

KONEC